

Memo

Project Basis Arbeidsmarkt, toelichtende notitie
Gerard Kraaijkamp / augustus 2019

Onderwerp	Project Basis Arbeidsmarkt, toelichtende notitie
Aan	MT Ferm Werk
CC	
Van	Gerard Kraaijkamp
Datum	Augustus 2019

Toelichtende notitie bij het projectplan Basis Arbeidsmarkt

Inleiding

In de Kaderbrief Ferm Werk 2020 zijn meerdere projecten aangekondigd die leiden tot aanpassing van de dienstverlening door Ferm Werk. Daarmee wordt aangesloten bij zich voordoende maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen van inzicht bij in Ferm Werk deelnemende gemeenten. Die projecten zijn verduidelijkt in de begrotingswijziging 2019 die in februari 2019 in de raden van de gemeenten aan de orde is geweest.

In de kaderbrief staat vermeld dat Ferm Werk wil bijdragen aan een inclusieve samenleving waarin iedereen naar vermogen meedoet en dat daarbij van belang is dat inwoners zo integraal mogelijk worden ondersteund. De inwoner staat centraal en de ondersteuning moet zich uitstrekken tot alle relevante leefgebieden. Goed functionerende lokale samenwerkingsverbanden maken daarbij het verschil.

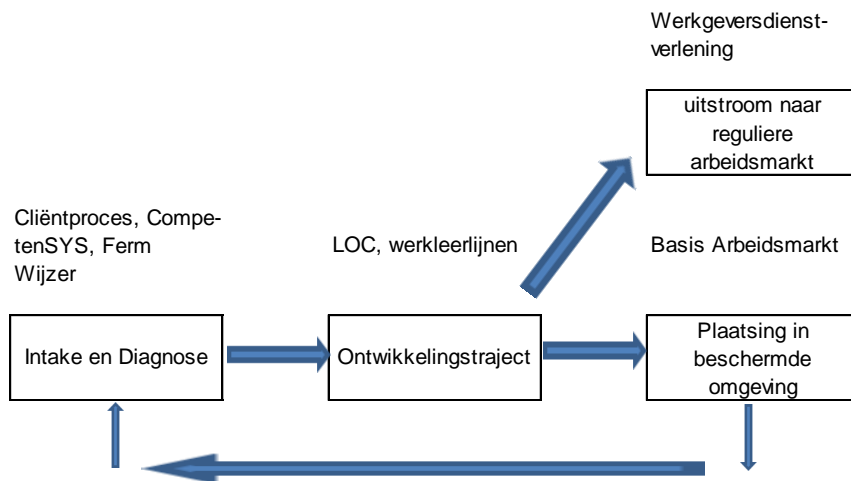
Het gaat niet langer om het simpelweg bemiddelen van werkloze inwoners naar betaald werk. Het project Basis Arbeidsmarkt vertrekt vanuit de constatering dat een groep inwoners duurzaam niet kan voldoen aan de eisen die worden gesteld door betaald werk binnen het reguliere bedrijfsleven. Zij zijn om te kunnen participeren in de samenleving en daaraan een bijlage te leveren, aangewezen op specifieke ondersteuning en voorzieningen.

Om een goede bijdrage te kunnen blijven leveren aan deze 'stip op de horizon' realiseert Ferm Werk met elkaar samenhangende veranderingen in de dienstverlening:

- Met intensieve betrokkenheid van de uitvoerders optimaliseren we het cliëntproces. Het perspectief van de cliënt is daarbij leidend zoals ook het concept de omgekeerde toets. Niet de regelgeving staat voorop en is leidend (systeemwereld) maar de behoeften en het perspectief van de cliënt (leefwereld). Waar mogelijk vereenvoudigen we het proces en waar nodig verbeteren we de samenwerking tussen verschillende betrokkenen. De samenwerking tussen Ferm Werk en de lokale sociale teams van gemeenten is een belangrijk onderdeel
- Op basis van de ervaringen die zijn opgedaan met horeca en schoonmaak worden meer werk-leerlijnen ontwikkeld. Dat doen we op basis van de inschatting dat die branches moeite hebben vacatures te vervullen en het bestand cliënten bevat die interesse hebben binnen die branches te gaan werken. Deelname van cliënten stelt hen in staat algemene werknemers- en vakvaardigheden op te doen. Werk-leerlijnen worden ontwikkeld samen met het onderwijs en het bedrijfsleven
- We versterken de dienstverlening aan werkgevers en daarbij is sprake van een accentverschuiving. We gaan werkgevers meer adviseren over de inrichting van het arbeidsproces. Hoe kan een inclusieve werkorganisatie worden gecreëerd met meer plekken voor cliënten met een grotere afstand tot de reguliere arbeidsmarkt?
- We ontwikkelen samen met maatschappelijke partners passende voorzieningen voor cliënten die duurzaam niet in staat zijn een plek te vinden op de reguliere arbeidsmarkt. We zorgen voor

naadloos op elkaar aansluitende voorzieningen in de participatieketen¹ en voor samenwerking tussen aanbieders van deze voorzieningen in het belang van de cliënt. De samenwerking moet er toe leiden dat binnen voorzieningen cliënten in staat worden gesteld een ontwikkeling door te maken. Als dat plaatsvindt moet dat leiden tot een soepele overgang naar een voor hem/haar meer passende voorziening. We sluiten niet uit dat ontwikkeling leidt tot toeleiding naar een (gesubsidieerde) betaalde baan in een reguliere setting maar daar gaan we op voorhand niet vanuit.

De relatie tussen voorgaande veranderingen geven we hieronder schematisch weer.

In de fase van intake en diagnose wordt de situatie van de cliënt in kaart gebracht door integraal te kijken naar alle leefgebieden en daarop een ontwikkelingstraject te baseren. De situatie van de cliënt bepaalt het perspectief (behoort betaald werken tot de mogelijkheden?) en de inzet van interventies op de verschillende leefgebieden:

- Sociale participatie: participatie in sociale netwerken (familie, burens, kennissen, vrienden) en vrijwillige deelname aan algemeen toegankelijke voorzieningen (activiteiten in het wijkcentrum, verenigingen, etc.). Het sociaal team en het welzijnswerk houden zich bezig met sociale activering
- Maatschappelijke participatie: deelname aan een formele organisatie in het private of publieke domein waarbij deelname is gericht op een breder maatschappelijk of publiek doel. Het gaat hierbij om activiteiten die waarde creëren voor zowel de persoon in kwestie als de samenleving. Tot maatschappelijke participatie rekenen we (arbeidsmatige) dagbesteding en (begeleid) vrijwilligerswerk. Deze activiteiten vinden plaats in een beschermde omgeving. Dat geldt ook voor beschermt werk (Wsw-werk binnen de muren van Ferm Werk en nieuw beschermt)
- Economische participatie: deelname aan het economisch verkeer door het verwerven en besteden van een inkomen. De inwoner voorziet in het eigen levensonderhoud door betaald werk te verrichten. Een baan met loonkostensubsidie overeenkomstig de banenafspraken tussen de sociale partners (ook wel garantiebaan) rekenen we tot economische participatie.

Voor zover het gaat om bevordering van maatschappelijke participatie en economische participatie zet Ferm Werk instrumenten in. Het doel is een vorm van betaalde arbeid in een reguliere setting (eventueel met loonkostensubsidie). Indien dat niet tot de mogelijkheden behoort wordt (in overleg met het lokaal sociaal team) ingezet op vrijwilligerswerk binnen een algemeen toegankelijke voorziening. Indien zinvol en passend wordt een maatwerkvoorziening ingezet, bijvoorbeeld (arbeidsmatige) dagbesteding.

¹ Die bestaat nu uit deelname aan sociale netwerken, (arbeidsmatige) dagbesteding, beschermt werk, garantiebaan en betaald werk. En ook vrijwilligerswerk rekenen we tot de keten.

Het project Basis Arbeidsmarkt richt zich op de samenwerking met maatschappelijke partners waardoor inwoners die daarop zijn aangewezen, geplaatst kunnen worden in een zinvolle beschermde omgeving².

Het schema geeft aan dat het daarmee niet eindigt. Eenmaal geplaatst kan de cliënt zich blijven ontwikkelen waardoor een situatie ontstaat waarin inzet van aanvullende instrumenten zinvol wordt. De fasen worden opnieuw doorlopen.

Het project Basis Arbeidsmarkt 2019

Aanleiding

Bij de oprichting van Ferm Werk in 2014 zag de wereld er anders uit. We zaten in een economische recessie en er was een relatief grote werkloosheid. Veel mensen deden een beroep op de WW en de bijstand. Het bestand bestond voor een belangrijk deel uit inwoners die weer snel aan het werk zouden kunnen bij het aantrekken van de economie. In de huidige termen; deze inwoners behoorden tot de categorieën 1 en 2. Hooguit was er sprake van een geringe afstand tot de reguliere arbeidsmarkt vanwege een kwalitatieve mismatch. Een korte aanvullende opleiding of training-on-the-job (via een werkervaringsplek) was voldoende om die afstand te overbruggen en te bereiken dat zij opnieuw economisch gingen participeren.

Op dit moment is de werkelijkheid volstrekt anders. De economie is aangetrokken; de werkloosheid op een historisch laag niveau. Het bestand aan inwoners met een bijstandsuitkering is de afgelopen jaren gedaald en is in de Ferm Werk - regio relatief laag. Het bestand is klein maar (daarom) voor het overgrote deel ook moeilijk naar betaald werk te begeleiden. Jaarlijks is er een uitstroom uit de bijstand van zo'n 30% waarvan de helft naar betaald werk. Dit betreft mensen die kort van de bijstand gebruik maken. Zo'n 60 à 70% van het bestand bestaat uit inwoners die langdurig afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Zij hebben om meerdere redenen een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Het gaat niet alleen om een eenvoudig te slechten kwalitatieve mismatch maar om problematiek op meerdere leefgebieden. Zij behoren tot de categorieën 3 en 4. Het perspectief is in het overgrote deel van de gevallen sociale en (op termijn) maatschappelijke participatie. Zij zijn hoe dan ook aangewezen op een beschermde omgeving.

Tot 2014 hadden we te maken met vooral conjuncturele factoren. Het bestand steeg en daalde met de stand van de economie. Als mensen beperkingen hadden die hen belemmerden een volwaardige betaalde baan te vinden, konden zij een beroep doen op een Wajong- of andere uitkering en eventueel betaald gaan werken binnen een Wsw-organisatie.

Inmiddels is de instroom in de Wsw³ niet meer mogelijk en is de toegang tot een Wajong-uitkering sterk beperkt. Het landelijke beleid is erop gericht veel meer mensen binnen reguliere bedrijven en instellingen aan het werk te krijgen (beschutte werkplekken⁴ en garantiebannen met loonkostensubsidie⁵). Daarmee hebben gemeenten een aanzienlijk grotere verantwoordelijkheid gekregen als het gaat om het bevorderen van maatschappelijke en economische participatie. Het betreft een heterogene groep inwoners met in veel gevallen complexe problematiek.

Waarom nu dit project?

De afgelopen jaren heeft bij gemeenten en Ferm Werk de nadruk gelegen op het ondersteunen van cliënten met een overbrugbare afstand tot regulier betaald werk (bevordering van economische participatie) en op de van oudsher aanwezige Wsw-populatie. Op het vergroten van de uitstroom uit

² Dat wil zeggen een omgeving die voldoet aan de bijzondere behoeften van de cliënt anders dan een betaalde werkplek in het reguliere bedrijfsleven.

³ Wet sociale werkvoorziening.

⁴ Het aantal te realiseren beschutte werkplekken is wettelijk voorgeschreven (elke gemeente heeft een taakstelling) en gebaseerd op de vervanging van drie Wsw-plekken door één beschutte werkplek.

⁵ Op basis van de banenafpraak tussen sociale partners; het realiseren van uiteindelijk 125.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking.

de uitkering en het daarmee verkleinen van het bestand. Die inzet was en is vooral financieel gedreven; een kleiner bestand betekent minder uitgaven aan uitkeringen en minder uitvoeringskosten bij Ferm Werk, zo is veelal de gedachte. Er was veel minder aandacht voor het bevorderen van maatschappelijke participatie; het ondersteunen van inwoners bij het vinden van een betekenisvolle besteding van de dag waarmee zij een (onbetaalde) bijdrage leveren aan de samenleving. Enigszins gechargeerd uitgedrukt viel deze doelgroep tussen de wal van het lokale sociale team en het schip van het werkbedrijf; de verdeling van taken en verantwoordelijkheden was niet helder en beide hadden onvoldoende capaciteit om goede ondersteuning te bieden en de inwoner langere tijd te blijven volgen.

Het voorgaande komt niet overeen met de bedoelingen van de transitie in het sociaal domein; de vier decentralisaties in 2014 waardoor gemeenten meer integraal verantwoordelijk werden. Het gelijktijdig doorvoeren daarvan had onder andere de bedoeling dat dit gemeenten in staat zou stellen het sociaal domein integraal te benaderen en tot een samenhangend beleid te komen. Dat is maar zeer gedeeltelijk het effect geweest. Na vijf jaar decentralisaties zijn er beleidsmatig en qua uitvoering nog flinke schotten tussen de jeugdzorg, de maatschappelijke ondersteuning en de bevordering van maatschappelijke en economische participatie. Dat geldt ook voor de in Ferm Werk deelnemende gemeenten.

Maar er is een steeds groter draagvlak om de werkelijkheid en onze opgave anders te bezien. Breed wordt onderschreven dat sociale en maatschappelijke participatie bijdraagt aan het welzijn van mensen en het voorkomen van gezondheidsproblemen die op termijn leiden tot hoge zorgkosten. Nu investeren in participatie leidt na verloop van tijd tot minder uitgaven voor zorg en bijvoorbeeld orde en veiligheid. Daarbij wordt steeds integraler naar sociale problematiek gekeken en zijn betrokken partijen zich steeds meer bewust van het belang van (lokale en regionale) samenwerking.

Wat blijft is het 'ademen' van de categorieën 1 en 2 op basis van economische ontwikkelingen. En wat dus ook blijft is de opgave die Ferm Werk daarbij heeft; het bevorderen van economische participatie en het realiseren van uitstroom van cliënten naar regulier betaald werk. In dat kader zet Ferm Werk in op het optimaliseren van het cliëntproces en het versterken van de dienstverlening aan werkgevers.

Nieuwe prioriteit

We zien echter tegelijkertijd dat het aantal inwoners met een nauwelijks te overbruggen afstand tot dat betaalde werk, is toegenomen. Dat het gaat om een groep mensen die om uiteenlopende redenen niet kan voldoen aan de eisen die de reguliere arbeidsmarkt stelt en die dat in de toekomst ook niet zal kunnen. Deze groep inwoners staat in toenemende mate in de belangstelling. Niet zozeer om alsnog te proberen hen te laten uitstromen. Meer vanwege het inzicht dat het niet geven van begeleiding en ondersteuning haaks staat op het uitgangspunt "iedereen doet mee", leidt tot versterking van de tweedeling in de samenleving en op termijn tot meer maatschappelijke problemen en (zorg-)kosten. Het project Basis Arbeidsmarkt onderzoekt welke voorzieningen voor deze groep inwoners samen met maatschappelijke partners kunnen worden (door-)ontwikkeld.

Daarmee starten we niet vanaf nul. Er zijn in de verschillende gemeenten al vormen van samenwerking ontstaan. Oudewater kent het project Oudewater Werkt; Woerden het project Eerst aan de slag. Beide hebben het doel meer integraal te kijken naar de problematiek van een inwoner en naar de vormen van ondersteuning die zinvol kunnen zijn. In Montfoort is het Doe Mee huis een voorbeeld van samenwerking voor inwoners waarvan de sociale en maatschappelijke participatie wordt bevorderd. In Bodegraven Reeuwijk is de betrokkenheid van Ferm Werk bij de ondersteuning en ontwikkeling van statushouders versterkt.

Ook binnen Ferm Werk zijn initiatieven die hierbij aansluiten. Bij de catering in het gemeentehuis van Woerden werken we samen met Abrona. Binnen Ferm Werk is een dagbesteding van Reinaerde gevestigd en bestaat een zogenaamde prikkelarme omgeving. Het zijn voorbeelden van pogingen om soepele samenwerking en overgangen tussen voorzieningen mogelijk te maken.

Deze problematiek krijgt ook landelijk in toenemende mate aandacht:

- het ministerie heeft het project Smpel Switchen geïnitieerd. Dat project richt zich op het aanpassen van de regelgeving opdat cliënten makkelijker kunnen inschatten welke effecten

bepaalde stappen hebben voor hun inkomen waardoor zij eerder de overstap maken. Op dit moment kiezen te veel mensen voor de zekerheid van een bijstandsuitkering

- het concept *parallele arbeidsmarkt*⁶ gaat uit van de koppeling van enerzijds een groep mensen die duurzaam niet meekunnen op de reguliere arbeidsmarkt en anderzijds taken in de samenleving die niet op commerciële basis worden vervuld. Door de koppeling snijdt het mes aan twee kanten en kunnen betrokkenen zich ontwikkelen richting meer regulier werk
- veranderingen in de regelgeving die er toe moeten leiden dat aanbieders van dagbesteding (Wmo- en Wlz-gefinancierd⁷) meer ontwikkelingsgericht gaan werken. Het is minder acceptabel dat mensen langdurig een plek in de dagbesteding bezetten zonder dat wordt gewerkt aan de ontwikkeling van competenties en de overgang naar een vorm van betaald werk
- in toenemende mate is er aandacht voor het aanpassen van arbeidsorganisaties en werkprocessen waardoor arbeidsplaatsen ontstaan voor mensen die anders niet aan betaald werk kunnen komen. Het streven naar inclusieve arbeidsorganisaties wordt bevorderd doordat werkgevers in toenemende mate moeite hebben om in de personeelsbehoefte te voorzien
- de opkomst van sociale ondernemingen (social firms) die het bieden van werkgelegenheid aan inwoners in een kwetsbare positie tot doel hebben boven winstmaximalisatie
- steeds meer wordt ook de vraag gesteld of zorgverzekeraars niet meer verantwoordelijkheid zouden moeten nemen. Onderzoek wijst namelijk uit dat een betekenisvolle dagbesteding op termijn zorgkosten kan voorkomen of verminderen.

Doelstellingen

Het project Basis Arbeidsmarkt vertrekt vanuit de gedachte dat er ook op langere termijn inwoners zijn die zeer moeilijk, zo niet onmogelijk, kunnen worden begeleid naar een plek op de reguliere arbeidsmarkt. Zij kunnen door tal van oorzaken langdurig niet voldoen aan de eisen die het reguliere bedrijfsleven stelt, ook niet nu bedrijven meer moeite hebben voldoende personeel aan te trekken. Zij zijn aangewezen op vormen van (betaald of onbetaald) werk in een niet reguliere setting; een beschermde omgeving. Dat werk voegt waarde toe; is waardevol voor de inwoner en voor de samenleving, maar krijgt niet altijd waardering en wordt in veel gevallen niet betaald.

We willen voor inwoners optimale voorzieningen creëren waarin zij tot hun recht kunnen komen door een bijdrage te leveren aan de samenleving. We willen daarbij ook blijven uitgaan van ontwikkelmogelijkheden en daarop inspelen. Het is niet acceptabel grote groepen inwoners definitief af te schrijven voor betaald werk. Als het enigszins kan bieden we deze mensen de mogelijkheid toe te groeien naar een situatie waarin zij betaalde taken vervullen binnen het reguliere bedrijfsleven. Op die wijze werken we aan een inclusieve arbeidsmarkt.

Op langere termijn vraagt optimalisatie van de ondersteuning van deze groep om drastische veranderingen. Nu zijn minimaal drie wettelijke regimes van toepassing (de Participatiewet, de Wmo en de Wlz) en evenzoveel systemen van financiering. Door onbedoelde financiële prikkels, afstemmingsproblemen en institutionele belangen wordt samenwerking tussen aanbieders van voorzieningen niet bevorderd. Deze gebrekkige samenwerking in de participatieketen is niet in het belang van de inwoner omdat het het vinden van een optimale plek bemoeilijkt en een soepele overgang naar andere voorzieningen belemmert.

Activiteiten 2019

Voor het project Basis Arbeidsmarkt is ongeveer twee jaar uitgetrokken. Eind 2020 moet de stip op de horizon behoorlijk dichterbij zijn gekomen in de zin dat een meer optimale dienstverlening aan inwoners met een grote afstand tot betaald werk in een reguliere setting, is ontstaan waarbij ketenpartners intensief samenwerken in het belang van de cliënt.

In het najaar van 2019 brengen we de huidige praktijk in beeld en onderzoeken we het huidige stelsel. Daarbij wordt nagegaan welke goede voorbeelden in het land aanwezig zijn en welke ervaringen

⁶ Ton Wilthagen, Universiteit Tilburg, Start Foundation

⁷ Wet maatschappelijke ondersteuning en Wet langdurige zorg

lokaal inmiddels zijn opgedaan. Doel is het achterhalen van relevante aspecten en partijen, kansen en mogelijkheden en eventuele knelpunten. Zoveel als mogelijk schetsen we de contouren van een nieuwe situatie waarin relevante partijen intensief samenwerken en de voorwaarden daarvoor (ontschotter regelgeving en budgetten) aanwezig zijn. De rapportage bevat in elk geval informatie over:

- **Het stelsel in kaart**
Zoals aangegeven hebben drie wettelijke regimes betrekking op de basis arbeidsmarkt. Het is zinvol die regimes en de financiering van de activiteiten in kaart te brengen en aan elkaar te relateren. Klopt de veronderstelling dat beschut werk (met een arbeidsovereenkomst) voor gemeenten duurder is dan Wmo-gefinancierde dagbesteding? Zijn er businesscases denkbaar waarin win-win situaties ontstaan? De financiering en de mogelijkheden van de dagbesteding binnen Wlz-instellingen is op dit moment nog een black box. Hoe vindt financiering plaats via de zorgverzekeraars en biedt die systematiek mogelijkheden tot samenwerking? Ook vrijwilligerswerk behoort tot het huidige stelsel. Zonder dat sprake is van een soort indicatie en daarbij behorende financiering, verrichten inwoners met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt vrijwilligerswerk binnen algemeen toegankelijke voorzieningen en maatschappelijke organisaties. Onderzocht wordt welke omvang dit heeft en wat de ervaringen zijn, met name wat betreft de begeleiding van deze vrijwilligers en de doorstroom naar vormen van betaald werk.
- **De bestaande samenwerking met zorgaanbieders**
 - het Centrum voor Arbeid en Begeleiding (CAB) van Reinaerde. In het gebouw van Ferm Werk wordt sinds 2000 dagbesteding aangeboden door Reinaerde. Deze dagbesteding wordt bezocht door inwoners met een Wmo-indicatie. Medewerkers van Reinaerde geven leiding aan de arbeidsmatige werkzaamheden. Op dezelfde afdeling verrichten mensen met een Wsw-indicatie werkzaamheden. Zij hebben een dienstverband met Ferm Werk en worden aangestuurd door Ferm Werk leidinggevenden. Onderzocht wordt op welke vlakken wordt samengewerkt en hoe dat verloopt
 - in relatie met het voorgaande wordt ook gekeken naar de prikkelarme omgeving. Met welk doel is deze afdeling ingericht? Wat zijn de ervaringen en hoe kunnen eventuele knelpunten worden verholpen? Of moeten we constateren dat de medewerkers van die afdeling beter tot hun recht komen in een andere voorziening?
 - in het nieuwe gemeentehuis van Woerden verzorgt Ferm Werk de catering in samenwerking met cliënten van Abrona. Het verzorgen van de catering in het gemeentehuis is onderdeel van de doorgaande werk- leerlijn horeca. Plaatsing van medewerkers is in principe ontwikkelingsgericht zij het dat de continuïteit van de dienstverlening ook noodzaakt tot een kern van vaste medewerkers. Onderzocht wordt welke afspraken er zijn en hoe wordt samengewerkt.
 - er is concrete casuïstiek waarbij cliënten de overstap willen/moeten maken van dagbesteding naar beschut betaald werk en omgekeerd. Die casuïstiek is interessant omdat daarbij knelpunten naar boven komen. Wat motiveert betrokkenen om een overstap te maken en wat houdt hen tegen? Hoe kunnen overgangen soepeler verlopen? Kan een businesscase worden ontworpen die voordelig is voor betrokken instanties.
- **Goede voorbeelden**
In het land wordt op meerdere plekken nagedacht over ontschotting tussen dagbesteding en beschut werk. Daarbij zijn ook organisaties als Divosa, Stimulans en Movisie betrokken. Verschillende gemeenten doen ervaring op met het integreren van dagbesteding en beschut werk en het ontschotten van financiële middelen daarbij. Onderzoek naar deze voorbeelden geeft zicht op succesfactoren
- **Samenwerking binnen het sociaal domein**
Met de oprichting van Ferm Werk bij de decentralisaties in het sociaal domein is een scheiding ontstaan tussen ondersteuning van inwoners op basis van de Jeugdwet en de Wmo enerzijds en ondersteuning op basis van de Participatiewet anderzijds. Naar aanleiding van ervaringen wordt geprobeerd nadelen van die scheiding weg te nemen waardoor een meer integrale ondersteuning van de inwoner richting meedoen in de samenleving kan plaatsvinden. Recent is door de in Ferm Werk deelnemende gemeenten aangegeven dat de werkwijze van Ferm Wijzer zoals ontwikkeld in Woerden, moet worden verbreed naar alle gemeenten. Dit onderwerp behoort bij het eerder genoemde optimaliseren van het cliëntproces maar raakt ook het project Basis Arbeidsmarkt

Memo

Project Basis Arbeidsmarkt, toelichtende notitie
Gerard Kraaijkamp / augustus 2019

omdat het vooral gaat over inwoners met een moeilijk te overbruggen afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Vanuit het project Basis Arbeidsmarkt worden ontwikkelingen gevolgd en wordt een bijdrage geleverd aan het verbreden van Ferm Wijzer.

Het project Basis Arbeidsmarkt 2020

Beluit tot investeren in de ketensamenwerking

Begin 2020 zal over bovenstaande onderwerpen worden gerapporteerd aan het bestuur Ferm Werk en de colleges van de deelnemende gemeenten. Aan hen zal worden gevraagd een keuze te maken tussen enerzijds het handhaven van de huidige situatie en te accepteren dat daarmee de bedoelde doelgroep niet optimaal wordt bediend en, anderzijds, het investeren in betere samenwerking tussen betrokken maatschappelijke partners en daarvoor de randvoorwaarden te bieden.

Indien colleges en eventueel gemeenteraden kiezen voor deze laatste optie staat 2020 in het teken van het realiseren van de gewenste situatie.

Kiezen voor het investeren in betere samenwerking en ontschotting veronderstelt dat de gemeenten een aantal uitgangspunten onderschrijven. Vooruitlopend op de rapportage van begin 2020 kunnen die uitgangspunten nu al als volgt worden aangeduid:

- Gemeenten leggen prioriteit bij het bevorderen van maatschappelijke en economische participatie in de samenleving door integrale ondersteuning te bieden aan inwoners ('iedereen doet mee') en gemeenten zijn bereid te investeren in de samenwerking tussen verschillende betrokken partijen (lokaal sociaal team, werkbedrijf, zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties, Wlz-instellingen). Daarbij hebben de gemeenten een brede doelgroep voor ogen, namelijk al die inwoners die niet in staat zijn een plek te vinden en te behouden op de reguliere arbeidsmarkt
- Gemeenten maken een keuze waar het gaat om het bieden van (betaalde of onbetaalde) werkplekken aan inwoners met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Staat daarbij voorzien in het eigen levensonderhoud in alle gevallen voorop? In hoeverre accepteert de gemeente dat er een groep inwoners is die duurzaam niet kan voldoen aan de eisen die een betaalde baan stelt? Is de gemeente bereid te investeren in deze inwoners zonder dat dat leidt tot uitstroom en vermindering van uitkeringslasten?
- Gemeenten zijn bereid te onderzoeken hoe de beschikbare budgetten binnen het sociaal domein ten behoeve van jeugdhulp, Wmo en Werk & Inkomen effectiever en efficiënter kunnen worden ingezet. Op welke wijze kunnen deze budgetten worden ontschot waardoor inwoners meer integraal kunnen worden ondersteund en kan worden bijgedragen aan het voorkomen van hogere zorgkosten in de toekomst (preventie)

Activiteiten 2020

De activiteiten in 2020 staan in het teken van het realiseren van de gewenste ketensamenwerking. Dat gebeurt langs twee lijnen. Op beleids- en bestuurlijk niveau wordt de institutionele samenwerking verstrekt. Doel is het maken van samenwerkingsafspraken die zijn vastgelegd in een convenant en daarbij behorende procesbeschrijvingen. Op uitvoerend niveau onderzoeken we hoe intensieve begeleiding van cliënten kan leiden tot toeleiding naar een optimaal passende plek.